

Startupların BIO Convention Yolculuğu Başladı

Her yıl ABD'de düzenlenen BIO Convention bu yıl 1-6 Haziran tarihleri arasında Philadelphia'da gerçekleşti.

Ülkemizde geçtiğimiz üç yıl boyunca TEPAV önderliğinde MSD'nin desteğiyle düzenlenen BIO Startup programı bu yıl ReDis Innovation'ın önderliğinde AIFD'nin desteğiyle düzenlendi. 19 Nisan Demo Day'de jüri karşısına çıkan startuplar arasından seçilen 5 biyogirişimci BIO Convention'a katılmaya hak kazandı.

Program önderleri ve kazanan startuplar ile program ve BIO Convention'dan beklentilerini konuştuk.

Programdan biraz bahseder misiniz?

Selin Arslanhan: BIO Startup, biyoteknoloji startuplarına yönelik hızlandırıcı bir program. Türkiye'nin ilk ve tek biyoteknoloji temalı hızlandırıcı programı demek de mümkün. 2016'da MSD'nin desteği ile başlattığımız programı, bu yıldan itibaren AIFD desteğiyle ReDis Innovation olarak yürütüyoruz. Bu yılın bir diğer önemli yanı ise farklı paydaşları işin içine dâhil etmek oldu. Bunlardan biri İTÜ ARI Teknokent ile iş birliğimiz. Innogate programı ile yapılan iş birliğiyle birlikte bu yıl toplam 9 biyogirişimci ABD programına katılacak.

M. Cengiz Aydın

AIFD
Yatırım Politikaları ve Kurumsal İletişim Direktörü

Selin Arslanhan

REDIS INNOVATION
Kurucu ve Direktör

ortak bir program geliştirerek biyogirişimcilerin küreselleşme sürecine verdiğimiz katkıyı artırıyoruz.

AIFD olarak sizi böyle bir programın yürütücülüğüne iten faktör neydi? Şu anda sürecin neresindesiniz?

Cengiz Aydın: Biz bu sürecin merkezinde olmak istedik ve şu anda oradayız. BIO Startup programının gelişi bunun doğal sonucuydu; çünkü bizim üye firmalarımızdan bir tanesi olan MSD zaten bu programa öncülük etmişti.

Bu programla amacımız, biyoteknoloji startuplarının küreselleşmesini ve büyümesini hızlandırmak. Program, 5 aşamadan oluşuyor. Öncelikle biyoteknoloji startuplarının başvurularını alıyoruz. Alan ve aşamalarına göre bir uygunluk değerlendirmesinden geçirdikten sonra programa kabul edilenleri açıklıyoruz. Bu yıl 65 başvuru aldık ve içlerinden 14'ünü programa kabul ettik. İkinci aşamada programa kabul ettiklerimizi online biyogirişimcilik eğitimi ve mentorluk sürecine alıyoruz. Online eğitimi takip eden aşamada bu kez girişimcilerle yüz yüze Biyogirişimcilik Kampı'nda bir araya geliyoruz. Bu yıl 17-18 Nisan'da yoğun 2 gün geçirdik. Lisanslama anlaşmalarının uluslararası stratejilerine, finansallardan içerik pazarlamaya kadar birçok farklı temada biyogirişimcilere özel mentorluk seansları ve eğitimler verdik. Kampı takiben BIO Startup Demo Day gerçekleşiyor. Bu yıl 19 Nisan'da TÜSEB ve

BIOExpo iş birliğiyle gerçekleştirdiğimiz Demo Day'de biyogirişimciler jüri karşısında sunumlarını yapıyorlar. Jüri değerlendirmesi ile seçilenler ABD programına devam etme hakkına sahip oluyor. Programın 4. aşamasında, seçilen girişimciler ek bir "ABD'ye hazırlık" kampına alınacak. Bu da bu yılın yeni bir özelliği. Programın son aşaması ise ABD programı.

Seçilen biyogirişimcilerle birlikte Philadelphia'da hem dünyanın en büyük biyoteknoloji organizasyonu olan BIO Convention'a ve BIO Entrepreneurship Boot Camp'e katılacağız hem de küresel şirketler ve yatırımcılarla görüşmeler yapacağız. Biyogirişimciler aynı zamanda küresel inkübyasyon merkezleri ve fonlarla ile bir araya gelme fırsatını elde edecek. Bu yıl ek olarak İTÜ'nün Uluslararası Hızlandırma Programı olan Innogate ile ABD'de

Dışarıdan gözlemleyerek 3 yıldır nasıl başarılı olduğunu görüyorduk. Zaten oturmuş bir program; ama biz bunu bu sefer demek bünyesine almak istedik ki daha sürdürülebilir, kurumsal ve uzun vadeli olarak yatırım yapabilelim. Mesela daha önceki yıllarda ABD'ye 3 startup giderken bu yıl 5 startup götürerek bu sürece başlıyoruz. Bunun dışında üyemiz olan küresel firmaların kendi ağlarını ve bilgi birikimlerini kullanarak hem Türkiye'deki eğitim aşamasında hem ABD'ye gidildiğindeki ve devamındaki aşamalarda bu programa daha çok katkı sağlamak istiyoruz.

AIFD odağına Ar-Ge ve inovasyonu koymuş bir dernek. Firmalarımızın ana çalışma alanı bu. Türkiye'de bu çalışmayı yaparken startup dünyasına dokunmadan, orada anlamlı bir proje yapmadan Türkiye'deki inovasyonu geliştirmek mümkün değildi. O yüzden bu

Türkiye'de çok anlamlı ve değerli fikri olan bir sürü insan var. Bazıları sadece fikir aşamasında, bazıları biraz daha o fikri nasıl işe dönüştürebiliriz kısmını düşünmüş, bazıları da işe dönüştürmede yol almış. Bunlar bir anda küresel iş modeline dönüşebilecek ve küresel olarak karşılanmayan bir ihtiyaca cevap verebilecek çok önemli oluşumlar. Aslında 3 sene boyunca şunu gördük; program buradaki kişileri alıyor ve onları uluslararası ağların içine sokuyor. Bu uluslararası ağlarda birçok farklı oyuncu var. Onları akvaryumun içine koyduğumuzda bir anda herkesle iletişime girebildiklerini ve anlamlı temasların çok iyi fırsatlar yakalayabildiğini gördük ve sonra bunu AIFD olarak desteklediğimiz bir modele çevirmeye ve evrilmesini desteklemeye karar verdik. Bizim aslında hep yapmak istediğimiz inovasyonu, yeniliği desteklemek; yani karşılanmayan ihti-

yaçlara cevap vermek. Bu program da tam olarak bunu karşılıyor.

Bunu genel olarak AIFD üyeleri için söyleyebilirim, ancak sonuçta AIFD'yi oluşturan üye şirketlere baktığımız zaman çoğu küresel ilaç şirketinin Türkiye'de iş yapan şirketler olduklarını görüyoruz. Dolayısıyla bu şirketler, küresel yaklaşımın bire bir yansıttığı, inovasyonu hedefleyen şirketler. Inovasyonu hedeflediğimiz zaman bu gezegenin üzerindeki herkesi hedeflemiş oluyoruz; çünkü bir ihtiyaç varsa, o ihtiyaç bu gezegenin üzerinde yaşayan bütün insanlar için kaçınılmaz olarak var. En azından şunu söyleyebilirim, dünyada yenilik getiren ilaç şirketleri artık şunun çok farkında: "İnovasyon her yerde." Dolayısıyla büyük şirketlerin bugün yaptığı, inovasyon neredeyse oraya gidip onu bulup orada keşfetmek, geliştirmek ve bir yere evrilecek ise o yere evrilmesine yardımcı olmak.

Dr. Ümit Dereli
AIFD
Genel Sekreteri

programı çok doğru bulduk. Tahminimizden daha çok startup olduğunu gördük; fakat belli bir fikir aşamasında olan, biraz daha ilerlemiş, prototip çıkarabilmiş bu iş modellerinin gerçekten ticarileşebilmesi için arada yapılması gereken bir sürü şey var. Özellikle bu firmaların dünyadaki büyük bir sorunu çözmeleri lazım. Bizim yapmaya çalıştığımız kendilerini hem hızlandırmak hem de okyanusu gösterip biraz daha gerçeklerle yüzleşmelerini sağlayarak buna yardımcı olmak. Eğitimler sırasında gördük ki kendileri edindikleri tecrübeden sonra iş modellerini ve fikirlerini bir daha gözden geçiriyorlar. Bizim derdimiz burada illa basit bir şekilde uluslararası bir yatırımcıyla tanıştırmak da değil, o bütçeler de bulunabilir; ama daha önemli olan duydukları her şeyi dikkate alıp kendilerini bir daha gözden geçirmeleridir. Türkiye'de de bizim yaptığımız gibi farklı konularda farklı startup programları olmalı ve aynı firmalar bu tip bir süreçten farklı boyutlarda belki birkaç kere geçmelidir. Bu da bizi Türkiye'deki bu ekosistemin içinde yer alan diğer aktörlerin iş birliğine getiriyor.

Bu sene katılımcı profilleri nasıl?

SA: Öncelikle şunu belirtmek isterim ki,

BIO Startup Program'a katılan startupların çalıştıkları alanlara bakınca bu program ile dünyanın gündeminin Türkiye'nin de gündemi olabildiğini görüyoruz. Dünyada hangi teknolojiler üzerine çalışmalar devam ediyorsa, biyoteknoloji startupları sayesinde bizim de Türkiye gündemimizde bunlar var. Dünyada son yıllarda iki temel değişim söz konusu: Biri politik düzen değişimi, diğeri ise teknolojik dönüşüm. Bu ikisi bir aradaysa Türkiye'nin açılan fırsat penceresini kullanabilmesi gerekiyor. İşte hazır biyoteknolojide dünyanın gündemini kendi gündemimiz yapabilişken, buradan değer çıkarmaya odaklanalım derim. Dünyada Ar-Ge modellerinden değer zincirlerine kadar her şey bu yeni dönemde değişti, değişmeye devam ediyor. Değer zincirleri artık bildiğimiz doğrusal zincirler değil. İnovasyon artık eskiden bildiğimiz gibi büyük şirketlerin kapalı Ar-Ge binalarından çıkmıyor.

İşte tüm bu değişim, Türkiye'nin yeni teknolojilerle küresel değer zincirlerinin herhangi bir yerine daha kolay dâhil olabileceği bir döneme işaret ediyor. BIO Startup programı ile de biyoteknoloji

ve sağlık değer zinciri özelinde bunun mümkün olabileceğini izliyoruz. Gerçekleşebilmesi için de hızlandırma rolü üstlenmeye çalışıyoruz. Bu yıl sadece prototipe sahip olanlar değil, pazarda yer bulmaya başlamış olanlar da var. Bunun yanında ilk satışını yapmış startuplar da var. Dolayısıyla BIO'ya gittiğinde bundan daha kolay faydalanabilecek aşamalarda bulunan startupların programda olduğunu söylemek mümkün. Bu yıl alan olarak sağlık biyoteknolojisi önceliğimizdi. Bunun içinde kanserle ilgili çalışanlar var. Onkoloji dünyada da çok öne çıkan bir alan olduğu için her yıl mutlaka Türkiye'den de bu alanda startuplar çıkıyor. Özellikle immünoterapi çok yaygınlaşan ve öne çıkan bir tedavi biçimi. Geçen yıl BIO'da da en fazla adı anılan tedavilerden biriydi.

Bu sene BIO Convention'a kamunun katılımı olacak mı?

CA: Türkiye her yıl farklı bir model ile BIO'ya katılıyor. Çok standart bir yaklaşımı yok. Bazen çok ilgi gösteriyor, bazen farklı sebeplerle daha az ilgi oluyor. Mesela geçen yıl Türkiye heyeti olarak gidilmişti, ki biz AIFD olarak da

devamı arka sayfada

onun organizasyonunda yer almıştı. Sanırım bu yıl heyet yerine daha bireysel düzeyde katılım olacak. Biz kendi programımızla gidiyoruz. Tabii ki firmalar da tek tek gidecektir. Şimdi bu son dönemlerde kamu kurumlarına bakıp daha çok kimler gelebilir, gelmesi daha doğru olur, biz de o konuda görüşlerimizi iletmek istiyoruz. Sanayi Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, TİTCK gibi kurumların mutlaka oralarda olması gerekiyor. Geçen yıl TÜSEB Başkanı da oradaydı. Şimdi bu tip kurumların dünyada en son neler konuşuluyor, teknoloji olarak organizasyon olarak neler var, bunları bizzat gözlemlmeleri lazım. Bizden ziyade Türkiye'den katılan firmalar yetkililerle orada daha rahat ve farklı bir ortamda görüşme şansı elde ediyorlar. Olması gereken aslında her giden kurumun ister kamudan olsun ister bizim gibi dernek veya firmalar olsun gidiş amacını çok net belirlemesi gerekiyor. BIO Startup programı bu anlamda yine odağımızı belirlememize imkân tanıdı. Biz oraya giderken her şeyi bu programın üzerine örüyoruz, planlıyoruz. Diğer

kurumların da bu tip bir yaklaşımda olması gerekiyor.

SA: Hatta bu hepimizin yaklaşımı olmalı. Yola böyle çıkmıştık. Sadece bizlerin böyle bir odak etrafında gitmesi değil, Türkiye'nin startupları odağına alarak BIO'ya katılması, böyle bir tema etrafında toplanması çok anlamlıydı; çünkü Türkiye'deki biyoteknoloji ekosistemine bakınca şu an dünyaya en hızlı uyum sağlayabilen, dünyanın gündemini en kolay benimseyebilen aktörler onlar.

Aslında programı tasarlarırken, BIO'ya katılmamız bir tema etrafında buluşacaksa bu tema biyoteknoloji startupları olabilir diye yola çıkmıştık. BIO Startup programı söz konusu olduğunda dünyanın gündemi Türkiye'nin gündemi oluyor. Dünyada konuşulanları Türkiye'de de konuşalım ve ikisi de aynı gündemde ilerlesin istiyoruz. Teknoloji söz konusu olduğunda bu startuplar tam olarak bunu yapıyor. BIO'ya katılmak söz konusu olduğunda hepimizin sahip olduğu, kamu kurumlarının, diğer sektör

üyelerinin, sektördeki şirketlerin, sektör birliklerinin, akademisyenlerin hep birlikte ortak bir tema etrafında katılmamız o temayı hep birlikte güçlendirmemiz anlamlı olur diye düşünmüştük. BIO ekibinden de sürekli bu yönde geri bildirim alıyoruz ve bundan dolayı da çok mutluyuz. Bu yıl jürimizde BIO Başkan Yardımcısı Joe Damond da var ve bizlere her yıl çok önemli desteği oldu.

CA: Bu yıl yapmaya çalıştığımız şey verimli döngü yaratmak. Bu da nedir dersen, bu programa daha önce katılmış startupları da işin içine katarak onların deneyimlerinden yararlanmak. Daha önce bu konuyu deneyimlemiş firmalar uzun uzun kendilerini anlattılar ve bir sohbet ortamı içinde bu yıl programa katılanlar birinci ağızdan bunun nasıl bir his ve tecrübe olduğunu duydular. Bizim bunu sürekli devam ettirmemiz ve verimli döngüyü yaratmamız gerekiyor. Bu tip yollardan geçen herkesin bir komite gibi düşünüp sürekli deneyimlerini birbirine aktarması ve bu komitenin içinde iş birliğini öğrenmemiz gerekiyor.

N.Ö.: Boğaziçi Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik bölümü öğretim üyesiyim. Orada kurduğum laboratuvarı 2009 yılından beri çalıştığımız ASC proteininin inflamasyon içindeki görevini araştırıyoruz. Bunu araştırırken de yeni bir teknoloji geliştirmiş olduk. Çok sağlam, bozulmayan aşı teknolojisi olarak tanıtılan, ASC ipliklerinin (polimerlerinin) üst üste katlanarak yumak şeklinde oluşturdukları mikroküreciğin immün tedavide kanserlere karşı da etkili olduğunu deneylerle gösterdik. Fare modelinde OVA-belirteci taşıyan tümörleri OVA-taşıyan ASC mikroküreciklerini hayvanın karın içine verdikten sonra uzak bölgedeki tümörlerin yok olduğunu gördük. Bir nevi hedefli aşı tedavisi geliştirdik. Bunu hızlandırmak için daha önce aldığımız TÜBİTAK 1001, 1003 Boğaziçi BAP-TUG destekleriyle bir

Dr. İbrahim Gökçe Yayla
VACCIZONE BIOTECH / Genel Müdür

Prof. Dr. Nesrin Özören
VACCIZONE BIOTECH / Kurucu Ortak ve Proje Geliştiricisi

yere kadar gelebildik. İnsan deneylerine gitmek için acil fonlara ihtiyacımız var.

Bu buluşumuz Türkiye, ABD, Japonya, Avrupa ve Çin'de patentlendi. Şu anda insan deneylerine geçmek üzere Vaccizone şirketini ortağım Dr. İbrahim Gökçe Yayla ile kurmuş bulunuyoruz. Bu faz

çalışmalarına giden yolu 1,5 ya da 2 seneye indirgeyecek şekilde fon arıyoruz. Hayvan deneylerini ikinci bir tümör modelinde tamamlamak, faz 1 faz 2 çalışmalarının önünü açacak resmi yazışmaları, formları dolduracak şekilde adımlar atıyoruz. Philadelphia'ya gittiğimizde de bu 1,5-2 yıllık pre-klinik çalışmayı bitirip faz 1'e gidecek kadar cesur olan yatırımcılar arıyoruz.

İ.G.Y.: BIO Convention'da hedeflediğimiz bugün piyasadaki, aslında çok da iyi sonuçlar alınan immünoterapi ilaçlarının kısıtlı kaldığı kanserlerde bu ilaçları satan firmalarla konuşup onların ilaçlarını bizim metodumuzla nasıl daha iyi sonuçlar alınabilecek şekilde değiştirebileceğimizi göstermek. Bu firmalarla görüşüp bu iş birliklerini yaratmak için BIO'da yer almak istiyoruz.

H.Ü.: 30 yıldan uzun süredir sağlık sektöründe satış pazarlama ve iş geliştirme ağırlıklı çalışan bir yöneticiyim. Koç Üniversitesi KUTTAM Translasyonel Tıp Araştırma Merkezi'nde yürüten Tarabios projesinin iş geliştirme faaliyetlerini yürütüyorum. Koç Üniversitesi'nde Optik Mikrosistemler Laboratuvarı'nda başlayan çalışmalar, yüksek teknoloji yatırım şirketi Inventram'ın yönetimi ve yatırımı ile gelişerek şu an tüm dünyada patent ile korunan bir teknoloji haline geldi. Tarabios ile kan pıhtılaşma parametrelerinin ölçümü, taşınabilir bir cihazla ve tek kullanımlık kartuşlarla laboratuvar standartlarına yakın bir şekilde yapılabil-

Hasan Ürey
TARABIOS / İş Geliştirme Direktörü

Gökhan Sağlam
TARABIOS / Proje Koordinatörü

liyor. BIO Convention'da ilk hedefimiz ilaç firmalarıyla stratejik iş birlikleri ve yatırımcı görüşmeleri yapmak. Geliştirdiğimiz plat-

formla hastaların kan pıhtılaşma parametreleri ölçülerek ilaç geliştirme ve hasta takibinde kullanılabiliyor.

G.S.: Biyomedikal mühendisiyim. Koç Üniversitesi'nde 5 yıldır Tarabios projesinin Ar-Ge koordinatörü olarak çalışıyorum. Projemiz gayet ivmelendi ve çok sayıda klinik testlerden geçti. Bu testlerde gerçek hasta ve gerçek kan datalarıyla ölçüm yaptık ve sonuçlarımız çok başarılı oldu. Ürünü piyasaya hazır hale getirmek ve geliştirmek için yatırım ve stratejik iş birlikleri arayışı içerisindeyiz. Aynı zamanda bu cihazı başka platformlarda da teşhis ölçümleri yapabilmek için geliştirmek istiyoruz.

Doç. Dr. Tunç Laçın
ELAA TEKNOLOJİ / Kurucu Ortak

Firmamızı 2017 Ekim ayında Teknopark İstanbul'da Doç. Dr. Gökhan Bora Esmer ile birlikte kurduk. Mayıs 2018'de patent başvurumuzu yaptık ve şu an ürünümüz çıkmış durumda. Yakın zamanda CE ve TİTCK başvurularımızı gerçekleştireceğiz, yıl sonu itibarıyla da satışa çıkmayı planlıyoruz. ELAA Teknoloji, akciğer kanserinde erken teşhis amacıyla "3 Boyutlu Akciğer Navigasyon Sistemi" için bir algoritma geliştirdi. Bu sistemle akciğer kanserine erken tanı koyarak hastaların sağ kalım oranlarını artırmayı, aynı zamanda devletin hastalık teşhisi için yaptığı harcamaları %60 oranında düşürmeyi hedefliyoruz. BIO Convention'dan beklentimiz, ABD'de büyük firmalarla ortaklık yaparak orada bir ofis açmak ve ardından teknolojimizi ABD pazarına sunmak.

Burak Özkesem
PERA LABS / Kurucu

BIO Convention'dan beklentimiz yatırımcılarla tanışmak; çünkü ABD ekosistemi biraz daha farklı ve bir de Türkiye'den gelen bir şirket olarak orada görünmemiz tamamen fark yaratıyor. Oradaki kritik oyuncularla tanışmak istiyoruz.

Vagustim, migren tedavisinde kullanılan medikal bir cihaz ürünü. Bu cihazı bir kulaklık gibi düşünebilirsiniz. Kulağınıza takıyorsunuz ve cihaz kulaktaki vagus sinirini elektriksel olarak uyarak migren ataklarının oluşmasını engelliyor. Uluslararası firmaların özellikle bu alanda yaptığı ciddi yatırımlar var. Biz de kendimizi ve projemizi bu firmalara anlatmak ve uluslararası bağlantılar kurmak istiyoruz. Bunun dışında önümüzdeki dönem FDA süreçlerine başlayacağız ve süreçleri yakından tanımak ve gerekli adımları atmak için BIO Convention'da yer almak istiyoruz.

Ali Can Erk
VAGUSTİM / Kurucu Ortak